

Henkilöstön muistaminen, toimialajohtajien palkan tarkistus sekä tilapäiset sijaistamiset / Oikaisuvaatimus

Kunnanhallitus 24.01.2022 § 4
28/01.01.03/2022

Asian valmistelija(t): Kunnanjohtaja Harri Nissinen, puh. 050 654 35

Joutsan kunnan jäsen Kalle Willman on jättänyt 11.12.2021 oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen kokouksesta 29.11.2021, §273. Oikaisuvaatimuksen kohteena on henkilöstön muistaminen, toimialajohtajien palkan tarkistus sekä tilapäiset sijaistamiset.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 29.11.2021 §273 seuraavaa:

1. lisätä henkilökunnalle työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi 100 euron korotus e-passiin vuonna 2022. Korotus tulee normaalin tyhy-määrärahan lisäksi. E-passia voi käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin oman valinnan mukaan. Ehtona on vähintään 6 kk voimassa oleva yhtäjaksoinen työsuhde Joutsan kuntaan päätöspäivästä laskettuna.
2. todeta arviointikeskustelut käydyiksi sekä muuttaa toimialajohtajien palkaksi 1.1.2021 alkaen 5720,00 euroa/kk sisältäen puhelinedun 20 euroa/kk. Korotuksen yhteydessä huolehditaan siitä, että samapalkkaisuus säilyy.
3. että toimialajohtajien työkykyä tuetaan jatkossa 100 eurolla vuodessa tyhy- määrärahan lisäksi. Työkyvyn ylläpitoon osoitettu 100 euron määräraha osoitetaan e-passiin. E-passia voi käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden hankkimiseen. Etu on voimassa 1.1.2022 alkaen.
4. että tilapäisestä sijaistamisesta maksetaan jatkossa korvaus porrastetusti: Alle 1 kk mittaisista sijaistamisista ei makseta korvausta ja 1-2 kk mittaisesta sijaistamisesta korvaus on 5% sijaistettavan henkilön bruttopalkasta. Jos sijaistaminen kestää yli 2 kk, on korvaus 10%. Työnjako huomioidaan eli jos tehtävä jaetaan useamman henkilön kesken, jakautuu korvaus sen mukaisesti. Yli 6 kk mittaisista sijaistamisjärjestelyistä ja niistä maksettavista korvauksista päätetään erikseen.

Willman vaatii oikaisuvaatimuksessaan, että

- 1) päätökseen niputetut erilliset asiat valmistellaan erikseen kokonaan uudelleen,
- 2) esittelijä vaihdetaan ja
- 3) päätökset tehdään ja korjataan jäljempänä esitetyn mukaisesti hallintosäännön määräämällä tavalla.

Willman perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti:

- asian valmistelu on ollut hallintosäännön vastaista, koska valmistelussa mukana ovat olleet myös muut valtuuston puheenjohtajat kuin puheenjohtaja.
- päätökset 2. ja 3. menevät kunnanhallituksen päätösvallan ulkopuolelle, koska valtuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan nimetyt puheenjohtajat päättävät kyseisistä työsuhde-eduista. Hallintosääntöä on noudatettava.
- Hallintosäännön määräystä ”3 § Esittely kunnanhallituksessa Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen

määrätty” ei päätöstä tehdessä noudatettu, vaan esittelijänä toimi kunnanhallituksen puheenjohtaja. ” 132 § Esittely Asioiden päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä”.

- Willmanin mukaan kunnanjohtajalla ei ollut esteellisyyttä kyseisessä asiassa, koska kunnanjohtajan palkkauksesta ja työsuhte-educista päätetään kunnanjohtajasopimuksessa eikä kyseiset päätökset kohdistuneet häneen henkilökohtaisesti. ”133 § Esteellisyys Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan”. Näin ei ollut tehty.
- Päätöskohdassa 2. korotetaan ja yhdenmukaistetaan toimialajohtajien palkkausta ja puhelinetua. Päätös voidaan tulkita paikallisen virkaehtosopimuksen tekemiseksi, mistä sopimusten mukaan olisi tullut neuvotella ko. palkansaajajärjestöjen edustajien kanssa. Hallintosäännön määräysten mukaan kunnanhallituksella ei ollut tätä päätösvaltaa (ks. 01.).
- Päätöskohdan 3. mukaan toimialajohtajien työkykyä tuetaan jatkossa 100 eurolla vuodessa. Etu on voimassa 1.1.2022 alkaen. Kuuden kuukauden työssäolovelvoitetta ei edellytetä kuten 1. kohdan päätöksessä:” Ehtona on vähintään 6 kk voimassa oleva yhtäjaksoinen työsuhte Joutsan kuntaan päätöspäivästä laskettuna”. Tämä ehtolause on kylläkin ongelmallinen, koska siitä ei selviä tarkoitetaanko aikaa ennen vai jälkeen 29.11.2021. Tasapuolisuus työntekijöitten suhteen puuttuu.
- Päätöskohdan 4. tilapäinen sijaistaminen on esittelyltään hyvin puutteellinen. Hallintosäännön mukaan ”14 § Kunnanjohtaja Kunnanjohtajan sijaisena kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii talous- ja hallintojohtaja tai tekninen johtaja”. Edelleen ”16 § Osastopäälliköt Talous- ja hallinto-osastoa johtaa talous- ja hallintojohtaja. Talous- ja hallintojohtajan ollessa poissa tai esteellinen sijaisena toimii kunnanjohtaja. Hyvinvointi- ja sivistysosastoa johtaa hyvinvointi- ja sivistysjohtaja. Hyvinvointi- ja sivistysjohtajan ollessa poissa tai esteellinen sijaisena toimii Puulan Seutuopiston rehtori ja hänen ollessa estynyt koulukeskuksen rehtori. Perusturvaosastoa johtaa perusturvajohtaja. Perusturvajohtajan ollessa poissa tai esteellinen sijaisena toimii johtava sosiaalityöntekijä. Tekninen ja ympäristöosastoa johtaa tekninen johtaja. Teknisen johtajan ollessa poissa tai esteellinen sijaisena toimii rakennustarkastaja”. Eo. perusteella kun toimialajohtaja on hakeutunut kunnan virkaan, hän on antanut suostumuksensa tarvittaessa sijaistamaan ja ilman erillistä korvausta. Kyseiset viranhaltijat ovat kokonaistyöajassa ja kokonaispalkkauksessa, joten ylityö- tai lisätyömääräykset eivät ole mahdollisia. Esittelytekstissä väitetään:” Sijaistamiskorvaus on korvaus lisätyöstä” ja ”Lisätyö ja sijaistaminen perustuvat aina molemminpuoliseen sopimukseen”. Tämähän ei pidä paikkaansa.

Kunnanhallituksen käsitellessä oikaisuvaatimusta se voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

1. Oikaisuvaatimuksen käsittely

Ennen Willmanin tekemän oikaisuvaatimuksen käsittelyä on pohdittava kunnanjohtajan esteellisyyttä asian valmistelijana. Virkamies arvioi itse omaa esteellisyyttään käsiteltävänä olevissa asioissa. Kunnanjohtaja on arvioinut olevansa esteellinen 29.11.2021, §273 käsittelyssä, koska myönnettävät edut koskevat myös häntä itseään. Kunnanjohtaja (ja talous- ja hallintojohtaja) ovat kokouksessa ilmoittaneet suullisesti olevansa

esteellisiä heihin kohdistuvan etuuden/etuksien vuoksi ja poistuneet kokouksesta. Kunnanhallitus on hyväksynyt esteellisyysperusteen.

Esteellisyysperusteista säädetään hallintolain 28 §:ssä.

Esteellisyysperusteista on puheena olevassa asiassa huomioitava seuraavat näkökulmat:

- virkamies tai hänen läheisensä on asianosainen;
- jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen;
- jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Käsiteltävässä asiakokonaisuudessa kohdan 1 (lisätään henkilökunnalle työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi 100 euron korotus e-passiin vuonna 2022) edut kohdistuvat myös kunnanjohtajaan. Kunnanjohtaja on ilmoittanut olemaan esteellinen valmistelemaan ja esittelemään asiaa, josta hänelle koituu (erityistä) hyötyä. Kunnanjohtaja on myös asianosainen käsiteltävässä asiassa. Lisäksi hänen puolueettomuutensa muutenkin vaarantuu esittäessään etuja, joista hän itse hyötyy.

Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Iiris Ilmonen on selvittänyt esteellisyysasiaa Kuntaliiton johtavalta lakimieheltä Riitta Myllymäeltä, joka on vastannut 31.12.2021: ” Mikäli koko henkilöstölle myönnetään samansuuruinen etu, kukaan ei ole esteellinen. Nyt samassa asiakohdassa on päätetty myös mm. toimialajohtajien palkankorotuksista, ja oletan että myös kunnanjohtajan palkankorotuksesta on päätetty, joten mm. kunnanjohtaja ei ole esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn. Oikaisuvaatimus koskee kaikkia asiakohdassa tehtyjä päätöksiä, joten kunnanjohtaja ja hänen sijaisekseen määrätyt toimialajohtajat ovat esteellisiä oikaisuvaatimuksen käsittelyssä.”

Kunnanhallitus voi saadun selvityksen ja Kuntaliiton lausunnon perusteella päättää siitä, voiko kunnanjohtaja toimia asian valmistelijana ja esittelijänä. Jos kunnanhallitus katsoo, että kunnanjohtaja on esteellinen valmistelemaan oikaisuvaatimusta, valmistelijana toimii kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Iiris Ilmonen. Iiris Ilmonen on ilmoittanut, että Kuntaliiton lausunnon mukaan asian valmistelu kuuluu kunnanjohtajalle.

2. Oikaisuvaatimus

Jos kunnanhallitus päättää, että kunnanjohtaja voi asian valmistella ja esitellä asian, siirrytään varsinaiseen oikaisuvaatimuksen käsittelyyn:

Oikaisuvaatimuksessa Willman vaatii, että käsiteltävät asiat on käsiteltävä erikseen. Kunta- ja hallintolaissa ei määrätä, millaisia kokonaisuuksia käsiteltävät asiat sisältävät. Valtuustolle käsiteltävät asiat valmistelee kunnanhallitus. Muissa toimielimissä asiat valmistellaan toimielimen ratkaistavaksi esittelijän johdolla. Esittelijä vastaa valmistelun asianmukaisesta suorittamisesta ja on valmistelun perusteella velvollinen tekemään asiassa toimielimelle päätösehdotuksen. Hyvä päätöksenteko tähtää riittävään asioiden selvittämiseen, sisällöllisesti oikeaan päätökseen sekä lainmukaiseen päätökseen.

Käsiteltävänä olevassa asiassa esittelijänä toiminut kunnanhallituksen puheenjohtaja on valmistellut käsiteltävät asiat asianmukaisesti ja tehnyt jokaisesta asiakohdasta päätösehdotuksen. Kunnanhallitus on kokouksessaan käsitellyt asiakokonaisuuden, eikä ole asian käsittelyn yhteydessä nähnyt tarpeelliseksi erottaa niitä toisistaan. Asian käsittelylle

yhtenä kokonaisuutena ei ole laillista estettä. Asiakokonaisuuden käsittely yhtenä kokonaisuutena on perusteltu myös sen vuoksi, että puheenjohtajat ovat käyneet kehityskeskustelut ilman kunnanjohtajaa, arvioineet toimialajohtajien palkkatason hallintosäännön antamalla valtuuksilla ja arvioineet tyhy-etuojen tarpeellisuuden suorittamansa arvioinnin perustella. Näillä perusteilla oikaisuvaatimus hylätään.

Oikaisuvaatimuksen toisessa kohdassa Willman vaatii, että esittelijä on vaihdettava. Joutsan kunnan hallintosäännön 3§:ssä säädetään, että kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty. Hallintosäännön 14§:ssä on määrätty, että kunnanjohtajan sijaisena kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii talous- ja hallintojohtaja tai tekninen johtaja. Heidän molempien ollessa estyneenä sijainen määrätään viranhaltijapäätöksellä. Kunnanhallituksen kokouksen 29.11.2021 asiakohdassa §273 käsiteltiin etuja, jotka koskevat sekä kunnanjohtajaa että hänen kaikkia mahdollisia sijaisiaan, jolloin asian esittely tapahtuu kunnanhallituksen puheenjohtajan toimesta. Oikaisuvaatimus hylätään, koska kunnanjohtaja on arvioinut olevansa esteellinen asian esittelijänä, samoin kuin hallintosäännössä hänen sijaisekseen määrättyt henkilöt, jolloin asian esittelystä vastaa kunnanhallituksen puheenjohtaja. Mikäli kunnanhallitus päätyy siihen, että kunnanjohtaja voi toimia oikaisuvaatimuksen esittelijänä, esittelijä on hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtaja.

Kolmannessa kohdassa Willman vaatii epämääräisesti noudattamaan hallintosääntöä. Joutsan kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että johtoryhmän kanssa käydään vuosittain arviointikeskustelut ja yhdessä muiden hallituksen puheenjohtajien ja valtuuston puheenjohtajan kanssa neuvottelevat ja valmistelevat kunnanhallitukselle johtoryhmän työn painopistealueet, vastuualueet, sekä johtoryhmän työsuhte-edut. Johtoryhmän työn painopistealueista, vastuualueista sekä työsuhte-eduista päättää kunnanhallitus. Kunnanhallitus on käyttänyt sille hallintosäännön määräyksellä kuuluvaa päätösvaltaa. Työntekijälle myönnettyt edut eivät liity paikalliseen sopimiseen, eikä viittaus paikalliseen sopimukseen sisällä perusteluja, eikä liity muutenkaan paikallisesta sopimisesta annettuihin määräyksiin. Oikaisuvaatimus hylätään, koska päätöksessä ei ole laillisuusvirheitä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että kunnanjohtaja voi toimia oikaisuvaatimuksen valmistelijana ja esittelijänä. Kunnanhallitus hylkää kunnan jäsen Kalle Willmanin kunnanhallituksen 29.11.2021 §273 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen kokonaisuudessaan.
Päätös	Pauliina Maukonen ja Matias Penttinen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi ensimmäinen esteellisyysperusteen yleislausekkeen nojalla, jälkimmäinen osallisuusjävinä. Varajäsen Pekka Lankia osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajan. Tämän asian käsittelyn ajan puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Iiris Ilmonen ja pöytäkirjanpitäjänä toimi kunnanjohtaja Harri Nissinen. Iiris Ilmonen esitti, että oikaisuvaatimus hyväksytään kokonaisuudessaan. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Iiris Ilmonen ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen asiassa.

Tämä pykälä tarkistetaan seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa.